

Á esquerda, Daniel Costas, e á dereita arriba Olalla Tuñas e abaixo María Lado, que participaron nunha mesa sobre a lingua e a literatura

AELG O Encontro de Escritores/as Novos/as salienta a relevancia de atraer a xente moza cara ao galego con estratexias concibidas "dende a rúa e para a rúa"

O futuro da lingua

Maria Lado
reflexiona sobre
como boa parte da
sociedade lle deu as
costas ó idioma

maré · Santiago

“Eu non sei cal é a situación dos escritores galegos de hoxe ante a lingua. Se escriben en galego, de certo que non o fan pola gloria, nin polos millóns e moito menos polo recoñecemento do público. Se os escritores galegos de hoxe seguén a escribir en galego é por resistencia. Pondal, prepárate, Curros, o voso non foi nada, Rosalía, vainos facendo un sítio... en fin, volvemos atrás séculos atrás. Se os escuros nos pareceron malos, agora vai ser apocalíptico. Só se me ocorre iso, é unha loita como a de hai cen, douscentos, trescentos anos. Só que agora estamos realmente sós... ese pobo que gardou a lingua, ese que tiña o tesouro do que os escritores bebián... ese pobo xa non existe. Vixá en Renfe e di reseso e el gallego no hai quien lo entienda”.

A poeta María Lado deitou reflexións coma estas na súa intervención no *Encontro de Escritores/as Novos/as ante as vellas preocupacións*, organizado pola AELG. Olalla Tuñas e Daniel Costas participaron con Lado nunha mesa redonda sobre a literatura galega hoxe ante o seu idioma.

Tuñas salientou que a maior parte da mocidade galega “olla a lingua dun xeito aséptico e alíeo, coma se dun fósil se tratara. Maiormente res-

pírase respecto polas letras e o idioma, pero desinterese á par”. O desinterese, apuntou, “non só abunda entre os castelán falantes, senón tamén entre os galego falantes, ainda que en menor grado”. Malia todo, ao seu ver, “o que ten de identificador a nosa lingua é salvoconduto suficiente e argumento irrefutábel para creador e falante. Escribo en galego porque existe na Galiza”.

A autora sinalou, por outra banda, que a lingua está a ser atacada e “dende o goberno galego estana vestido de vellez, de ancianidade”. Na súa opinión, cómpre “proxectar e aproveitar a proximidade lingüística ao portugués, unha das linguas máis faladas no mundo, así como non darlle as costas ao castelán” e “non ser pesimista”. “A proxeción con naturalidade do galego como lingua con futuro, debe facerse dende a rúa e para a rúa”, concluiu, e sen convertela en “arma política”.

Daniel Costas sublinhou que “a literatura galega non é mellor que outra por estar escrita nunha lingua excepcional, sonora, máxica como a galega. Esta excelencia reside pois naqueles que fan literatura sen complexos, sen forzar a escrita nunha lingua na

que soñan”. Aimosouse optimista ao lembrar que “o galego é unha lingua viva, reside en espazos funcionais, onde se crean redes que empregan o idioma para expandirse, as blogues na internet fan que escritoras e escritores galegos se convertan en creadores de opinión, en xestores de conceptos, creadores e matemáticos da lingua, críticos que espallan as nosas obras”. En fin, indicou, “a literatura ten futuro en canto saibamos adaptarnos ao medio, en canto teñamos conciencia da sociedade que se move a noso redor, debemos ser permeábeis ao conxunto da nación, visíbeis para os mesmos”.

Hoxe en día, remarcou, despois de tantos debates e estratexias de normalización lingüística, nun escenario “convulso de ataques á nosa lingua por parte de colectivos bilingües imaxinarios, é vital que lle amosemos a sociedade o noso compromiso irreunciábel na defensa dos dereitos da nosa lingua. É vital para o noso idioma, recuperar falantes entre as mozas e mozos que camiñan hoxe polas facultades e as escolas coma mortos andantes, con pouco espírito e bastante memoria ram”. Como Olalla Tuñas, reflexionou sobre a confluencia

entre lingua e política. “Parece que se falamos en galego temos a obriga de levar a bandeira na man. Debemos eliminar etiquetas da nosa condición de creadores, de escritores, de poetas ou de lectores”, asegurou.

E reflexionou sobre o “colectivo galego falante asembleario pronacionalista” que é o que o dos que “teñen claro o seu comportamento lingüístico, a defensa do idioma, e todo iso. Entendo que este é o colectivo ao que eu estou falando e pertengo. Falamos en galego porque nos peta! Porque queremos falalo e porque é noso”

A outros, os que se refire como “colectivo apolítico de autocompracencia”, case “iles dás igual”, di, pois o galego é para eles “unha cousa exótica, que empregan os asemblearios galegofalantes pronacionalistas. Este colectivo usa o galego para proceder á comunicación progresista, isto significa empregar o galego para falar cun interlocutor galegofalante que produce unha sensación parecida á de comer unha boa ensalada, é san e senta ben ao estómago. Este colectivo non les interesan as claves da defensa da lingua, dálles igual”, pero a literatura pode ser un xeito de facer visíbel a lingua ante eles.

“Hoxe más que nunca estamos conscientes da realidade de defender os dereitos lingüísticos dos galegofalantes, de defender a lingua dos ataques aos que uns cantos esquizofrénicos, arruados por un oportunismo político ao rescate de España e da igrexsa, estanxos a someter con mentiras e enganos ao respecto da lingua e dos comportamentos dos galegofalantes”, engadiu. ●

IDEAS

Non contrapoñelo ó castelán

“Debemos falar en galego, debater sobre o galego, falando e dando claves fuxindo da contraposición co castelán”, opinou Costas, como fixera Tuñas. Apuntou tamén, coma ela, que os mozos

afástanse do galego pola etiqueta de lingua atrasada, inútil, de “radicalización”.

E asegura, por último, que “algo de malo debemos estar facendo nós” tamén.